

PROSJEKTETS NAVN

Boka: «8 døve og døvblitte forteller om sitt liv»

MÅLSETTING, MÅLGRUPPE OG BAKGRUNN FOR PROSJEKTET

En bok der 10 døve og hørselshemmede forteller om sin oppvekst og det å leve uten hørsel eller med svært redusert hørsel.

Det er fortsatt lite kunnskap om gruppen i samfunnet. Derfor lever mytene om døve og hørselshemmede fortsatt. Skolerte journalister skriver fremdeles om døvstumme, selv om ordet ble tatt ut av norsk språk så langt tilbake som i 1915. Mange leder hevder at norsk tegnspråk er skadelig for utviklingen av talespråk, med de følger det får for rådville foreldre og deres valg for sine døve og hørselshemmede barn.

Målet var å skrive en bok på ca. 200 sider, rettet både mot døve og døvblitte selv til pårørende, tolker, omsorgspersonale, beslutningstakere – og folk flest. Jo, mer informasjon folk har om døves og døvblittes situasjon, jo enklere blir samspillet mellom hørende og de som ikke hører. Jeg tror på å endre folks kunnskap og holdning ved å gi de hverdagshistorier som rører både ved hjerte og hodet. Historier som byr på alvor og kunnskapsformidling gjennom likepersoner, men også på humor og varme.

PROSJEKTGJENNOMFØRING OG METODE

Boka ble skrevet som planlagt av Helge Herland. Tittelen ble endret til «10 døve og hørselshemmede forteller». Altså boka ble utvidet fra 8 til 10 personer og det ble gjort for å skape tilstrekkelig bredde i den informasjonen som gis. Endringen fra døvblitt til hørselshemmede er av mer kosmetisk karakter, vi regner døvblitte som inkludert i begrepet hørselshemmet. Av de 10 som bidrar i boka er fire født døve, tre er blitt døve, tre er hørselshemmede (tunghørte) og en er døvblind.

Boka prøver å formidle at døve og hørselshemmede barn kan velge både tegnspråk og talespråk, svært mange barn i verden vokser opp i tospråklige samfunn. Det fremgår også tydelig at hørselshemmede vil ha utbytte av tegnspråk i mange situasjonssammenhenger og det samme vil døvblitte ha – enten tegnspråk eller en tilpasset kommunikasjon med tegn og tale.

Forfatteren har gjennomført en rekke samtaler med hver av deltakerne i boka. De fleste samtaler har foregått på tegnspråk som er blitt oversatt til norsk skriftspråk. Den skriftlige fremstillingen er foretatt i samarbeid med deltakerne.

Forfatteren har også samarbeidet nært med fotograf, illustratør, layoutfirma og trykkeri.

Det har blitt til en bok på 230 sider og har blitt trykt i et opplag på 2000 og selges som avtalt av Norges Døveforbund.

BESKRIVELSE AV I HVILKEN GRAD OPPSATTE RESULTAT- OG EFFEKTMÅL BLE NÅDD

Boka er en av få norske bøker som forteller hverdagshistoriene til døve, døvblitte og hørselshemmede. I tillegg har boka egne fakta-sider som gir generell informasjon om saker som er greit å vite om gruppene, som for eksempel: Tegnspråk, munnnavlesning, tegnspråktolking / skrivetolking, fremmedkulturelle, synshemming, døveorganisasjonen, cochleaimplantat, skoletilbud, døvekirkene og andre institusjoner, idretten for døve og hørselshemmede osv.

Boka har fått gode anmeldelser av både døve/hørselshemmede og av hørende som ikke kan noe om døve/hørselshemmede fra før. Boka har blitt omtalt blant annet på sosiale medier og på Døves Tidsskrift. Døvesamfunnet uttrykker glede over at vi endelig kommer ut med saklig informasjon om det å leve uten hørsel i et storsamfunn der mye av kommunikasjonen og informasjonen skjer verbalt.

Ved å lese boka har folk uten kunnskap om døve, døvblitte og hørselshemmede få økt forståelse for de to gruppene ulike situasjon. Primært er dette de fleste i storsamfunnet, men spesielt de som jobber for og med gruppene. I tillegg har vi registrert at ganske mange pårørende til gruppene har skaffet seg boka.

Boka får fram hvordan det føles på kropp og i sinn å være utestengt fra mye av familiens fellesskap, fra utvekslinger av nytt over hagegjerde med naboen, fra småpratene på arbeidsplassen, fra alle offentlige taler og tilstelninger som selv ikke i dag er tilrettelagt for døve og døvblitte, fra de mange tv-programmene som sendes uten tekst – bare for å nevne **noen** eksempler. Men selvsagt også stoltheten over eget språk, gleden ved det sterke samholdet som utvikles i en minoritetskultur – og for døvblittes vedkommende hvordan sorg og tap av hørsel kan takles og gi livskvalitet.

Det har vært stor interesse for boka og det kan vurderes å trykke nytt opplag. Vi mener resultat- og effektmål er oppnådd.